



Občianske združenie Slovensko.Digital vyzýva Slovenskú agentúru životného prostredia (SAŽP), aby v programe Obnov dom upustila od nedôstojnej a diskriminačnej "súťaže na čas", pri ktorej je lehota na predloženie žiadostí v skutočnosti jedna hodina a aby vzhľadom na vzniknuté problémy zopakovala výzvu č.4 s dostatočnou lehotou na predloženie žiadosti.

Tlačová správa

V pondelok 9.11.2023 SAŽP spustila výzvu č.4 programu Obnov dom. Ak sa v nej chceli občania uchádzať o dotáciu, mali povinnosť žiadosť "predložiť včas a v stanovenej forme". V realite to znamenalo, že občania museli stihnúť žiadosť zaregistrovať pomocou zložitého elektronického formulára medzi 9:00 a 10:10, čiže v lehote asi jednej hodiny. Počas tejto lehoty mala webová stránka s elektronickým formulárom technické problémy, SAŽP informovalo o "kybernetickom útoku" a kvôli tomu mali mnohí občania problém žiadosť odoslať.

Lehotu jednej hodiny považujeme za absolútne nedostatočnú. Situácia je o to absurdnejšia, že o veľkom záujme, ktorý bude podstatne prevyšovať kapacity výzvy, SAŽP vopred vedelo - okrem iného podobná situácia nastala už aj v predchádzajúcich výzvach. V takýchto prípadoch by v žiadnom prípade nemala byť rozhodujúcim kritériom rýchlosť podania žiadosti. Okrem toho, že všetkých "nahnať do súťaže na čas" je nedôstojné, môžu mať ľudia mnoho dôvodov, ktoré im bránia práve v inkriminovanom čase venovať sa písaniu žiadostí na webe a taktiež môžu byť objektívne menej zdatní presne a rýchlo žiadosť elektronicky podať. **Výzvu s takými parametrami považujeme preto za diskriminačnú.**

**Vyzývame SAŽP, aby vo výzvach umožnilo dostatočný čas na predloženie žiadosti, napr. dva týždne. Ak počet žiadostí prevýši možnosti financovania, odporúčame z nich vybrať tie, ktoré budú podporené, náhodne.** S garantovaním skutočnej nestrannosti náhodného výberu radi pomôžeme. Takéto riešenie považujeme vo všetkých ohľadoch za lepšie. Nie je diskriminačné, nevyžaduje zložitú technickú prípravu, ľudia môžu žiadosť podať v pokoji a v neposlednom rade SAŽP bude vedieť, aký je skutočný záujem a informovanejšie tak pripravovať ďalšie výzvy. V prípade potreby môže "zo zásobníka" vybrať ďalšie žiadosti. Takto sa postupovalo aj pri žiadostiach o vakcináciu proti koronavírusu, ktorej služba sprevádzala úplne rovnaké problémy.

Takto by mali byť realizované všetky ďalšie výzvy a výzva č.4 by preto mala byť podľa nás opakovaná.

*"Zdá sa, že bezpečnostný incident, ktorý v kritickom čase nastal, bol zrejme myslený ako upozornenie SAŽP, že opäť sami vytvorili rizikovú situáciu súťažou na čas o zaregistrovanie žiadosti. Namiesto zložitého vyšetrovania by preto mala agentúra radšej pravidlá opraviť a výzvu zopakovať tak, aby nikto nebol v časovom strese a ani podobné útoku ju nemohli ohroziť,"* myslí si Ľubor Illek zo združenia Slovensko.Digital.



Zároveň sme presvedčení, že občan má mať právo si zvoliť, či podanie vykoná v elektronickej alebo papierovej forme. Toto pravidlo má platiť všeobecne, keďže v súčasnosti je stále veľa občanov, ktorí nevedia alebo nechcú komunikovať elektronicky. **Preto aj v prípade programu Obnov dom vyzývame SAŽP, aby upustilo od povinnej elektronickej registrácie, najmä ak následne je povinnosť žiadosti znova poslať.**

Taktiež sme zaznamenali, že spracovanie žiadostí z predchádzajúcich výziev trvá dlho a občania častokrát nevedia, v akom stave posudzovania sa ich žiadosť nachádza. **Občan by mal mať možnosť vidieť aktuálny stav jeho podania, a ak chce, byť notifikovaný o každom procesnom kroku** - to je jedna zo zásad MyData, ktoré v Slovensko.Digital presadzujeme a sú aj súčasťou oficiálnej stratégie informatizácie verejnej správy.